

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

defecturum erat, Joh. 2. v. 4. At hinc non destituemur illo bono, Psal. 34. v. 15. Sed Dominus est omnia in omnibus, 1. Cor. 15. v. 28. & quæ petierimus in nomine ejus, sunt Etiam & Amen, 2. Cor. 1. v. 20.

Quemadmodum verò in nuptiis, convivæ raro statim in domum nuptialem se cõferunt, sed ante in atrio conveniunt: Ita mundus quasi atrium est, in quo cœlestes epulas expectamus, non enim antè plenariè pertingere possumus in gaudium nuptiale, dum per mortem temporalem janua nobis pandatur, Joh. 5. v. 24. tùm Regem in decore suo videbitur oculi nostri, Efa. 33. v. 17. sicuti est, 1. Joh. 3. v. 2. & claritatem quam dedit illi Pater, Joh. 17. v. 14. in novâ Hierusalem, ubi portæ ex margaritis, & platea civitatis, tanquam aurum mundum, tanquam vitrum pellucidum, Apoc. 21. v. 21.

In nuptiis mensæ conquistissimis epulis instruuntur, & flos Liberi apponitur, Joh. 2. v. 11.

Sic & in nuptiis Agni clapes lautissimæ inferentur: ibi fluent fluvii puri aquæ vivæ! ibi apponetur manna cœlestis! ibi vinum lætitiæ electos quotidie reficiet, Apoc. 22. v. 1.

In nuptiis suavis quoque Musica exhibetur, Sir. 32. v. 7. Neque hæc deerit in vitâ æterna, Ibi laudabunt Angeli, laudabunt electi Dominum in Sanctuario ejus, laudabunt eum in firmamento virtutis ejus, Psal. 150. v. 1. & seqq.

In nuptiis ejusmodi amici conveniunt, qui antehac raro vel nunquam se viderunt, & lætantur, quamdiu sponsus est cum illis, Marc. 2. v. 19. in vitâ æterna omnes nostros familiares offendemus, qui per mortem ex

oculis nostris erepti sunt. Ibi accumbemus cum Abraham, Isaac & Jacob, Matth. 8. v. 11. in perpetuis lætitiis & lætitiis, Efa. 65. v. 14.

Consolamini igitur invicem in verbis istis, Vos mei! quando vestros ad tumulum prosequimini. Ne fleatis! ad nuptias illi mearunt, ubi nulla ægritudo illos perturbat. An parentes lugent, si liberi probi nuptias adierunt? Minimè. Multo minus vos habetis causam, mortem familiarium lugendi: quodsi enim placidè in Domino mortui sunt, beati sunt à modò, Apoc. 14. v. 13. idèd non invidemus illis beatitudinem hanc, quin potius & ipsi parati expectemus sponsum nostrum, ut, si & nos ad nuptias abducturus veniet, cum virginibus prudentibus, ornatis lampadibus ipsi obviam eamus, & in nuptias cœlestes intròducamur, Matth. 25. vers. 1. seqq.

De Tertio.

Restat *Caute*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

1. *Gratiam agnosce*. Non enim parum est, quod nos Deus quotidie ad nuptias Filii sui per servos suos invitati curat: non ut *præstemus operas vestigalis*, ut Gibeonitæ qui cædere ligna, & aquas comportare cogebantur, Jos. 9. v. 27. aut ad mensam ministremus, sicut herus servi operâ utitur, ut præcingat se & ministret, Luc. 17. v. 8. sed ut convivæ ejus simus, ipsi mensæ accumbamus, & omnibus beneficiis ejus fruamur. Grata igitur mente illud agnoscamus oportet: Sumus enim indigniores Mephibosetho, qui tamen mortuum canem

nem

nem se nominat, 2. Sam. 9. v. 8. Dicamus ergo cum Jacobo: Minor sum cunctis miserationibus tuis, Gen. 31. v. 10.

Si quis aliàs ad nuptias invitatur, in magno honore id habet, si sponso & sponsæ affinis non est, maximè si id fiat ab hominibus in autoritate constitutis: Quanto magis nos virtutes annunciemus ejus, qui de tenebris nos vocavit in admirabile lumen suum, 1. Petr. 2. v. 9. non enim hanc gratiam meruimus, sed quicquid facit, præstat ex mera misericordia, ut Paulus indicat, 2. Tim. 1. v. 9.

Gibeonitæ Legatis ad Josuam missis, gratiam petebant, ne ut aliæ civitates & ipsi igne & ferro delerentur, Jos. 9. v. 4. seqq.

Id nos non fecimus, & tamen nos Deus ultrò respexit, hæc viscera misericordiæ Dei sunt, in quibus visitabit nos Oriens ex alto, Luc. 1. v. 78.

Exultate hinc, Vos mei! & quando Diabolus telis suis ignitis vos infestat, vel conscientia angit, aut lex maledicit, aut peccatum condemnare intendit, gratiam Dei arripite, cum Ecclesia dicentes: Ich lig im Streit und widersireb/ hilff O Herr Christ den Schwachen / 26. Gratiâ enim Dei sumus, quod sumus, 1. Cor. 15. v. 10. quâ credimus nos salvari, ut & Patres, Act. 15. v. 11.

Sed cavetè, ô Optimi! ne gratia Dei abutamini, Sir. 5. v. 4. 6. Lento enim gradu ad vindictam sui divina procedit ira, tarditatemque supplicii gravitate compensat, ut Val. Maximus ait: & ira illius in peccatores non desinit, Sir. 5. v. 7.

II. *Invitatus appare.* Ex hac enim causa Deus te invitare jubet, ut accedas. Quinimò expandit manus suas tota die, ad po-

pulum contumacem, qui graditur in viâ non bona, post cogitationes suas, Esa. 65. 2.

Saulus Davidem sæpiusculè invitavit, sed non ex amore, ut eum benignè exciperet, sed ut occasione potiretur, cum perimendi, 1. Sam. 20. v. 25. seqq.

Sic & Absolon instituto convivio Amnonem fratrem, animo non sincero invitavit: vino enim temulentum per servos suos interfecit, 2. Sam. 13. v. 28.

Ejusmodi hypocrisis & simulatio in Deo minimè metuenda nobis est: impossibile enim est eum mentiri, Hebr. 6. v. 18. Propterea irascitur ingratis his convivis, ubi venire renuunt, & missis exercitibus suis, perdit illos, & civitatem eorum succendit: verè namque Moses: Deus fidelis, & absque ulla iniquitate, justus & reclusus, Deut. 32. v. 4.

Hoc quia scimus, eò promptius appareamus in nuptiis hisce, ne frustrâ clament servi, quando ut tuba exaltant vocem suam, dicentes: Pro Christo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos, Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo, 2. Cor. 5. v. 20. Aliàs non impunè dimittet id Deus. Vocavi & renuistis, Prov. 1. v. 24.

Athenis olim pro peculiari civitate & virtute habebatur, si convivæ justo tempore apparerent. Hinc eum Polybius vehementer accusaretur, & hoc inter alia in apologia sua adducebat, quod nunquam, si ad convivium vocatus fuisset, ultimus apparuisset.

Multò magis nos in cælestibus his nuptiis in tempore promptè compareamus, sic nobis laus erit aliquando, 1. Cor. 4. v. 5. Nam ut aliàs dici solet! Tardè veniètes, ma-

lè sedētes: sic & illi, qui cœlestes has epulas negligunt, in Regno ecelorum sedem non inuenient: sed cum virginibus fatuis vocem lamentabilem audient: Non novi vos, Matth. 25. v. 12.

Qui verò hîc in tempore gratiæ promtè comparent in nuptiis agni, illos aliquando sponsus cœlestis mentæ suæ adhibebit in vita æterna, & velut torrente voluptatis potabit, Psal. 36. v. 10. Dat enim hæreditatem timentibus nomen suum, Pl. 61. 6.

III. *Vestem nuptialem iudue.* Hoc apprimè necessarium est. Ut enim intravit Rex ad videndum discumbentes: & videns hominem non vestitum veste nuptiali, non modò eum graviter increpat, inquiens: Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? sed & mandat, ut ligatis manibus & pedibus in exteriores tenebras mittatur.

Per vestem nuptialem non intelligitur vestis aurea, quali Alexander M. & Herodes vestiti fuère, Act. 12. v. 21. Hoc enim modò pauperes excluderentur, qui in ovillis & pellibus caprinis incedunt, Hebr. 11. v. 37. contra, quàm Jacobus docet, cap. 2. v. 5.

Nec intelligitur cucullus Monachi, qui in Papatu magni æstimatur. Omnis enim iustitia nostra est sicut pannus menstruata, Esa. 64. v. 6.

Nec etiam particula de tunica Christi, de qua milites post crucifixionem Christi sortiti sunt, Joh. 19. 24. et si enim in Papatu multis in locis ostenditur, tamen merè præstigiz sunt: & licet adesset, nihil conferret nobis.

Sed *vestis nuptialis est Christi innocentia & iustitia*, quam in baptismo induimus, Gal.

3. v. 27. & deinde per auditum verbi, & dignum Sacramentorum ulum semper renovamus, ut & alii fratres nostri odorem vestimenti hujus percipiant, & ad veram devotionem & pietatem incitentur, Matt. 5. v. 16. hoc per pellem aguinam præfiguratum est: quâ Deus Protoplastos nostros post lapsum amicitavit, Gen. 3. v. 21. Jesus enim agnus Dei est, tollens peccata mundi, Joh. 1. v. 29.

Natura sumus miseri & miserabiles, & pauperes, & cœci & nudi, Apoc. 3. v. 17. infernales enim latrones, vestem concreta: justitiæ & sanctitatis nobis exuerunt, Luc. 10. v. 30.

Ergò ipsa æquitas, imò necessitas requirit, ut utrâque manu apprehendamus tunicam justitiæ, quam Christus nobis acquisiuit: hæc melius nos contegere valemus, quàm David, qui non calefiebat, licet operiretur vestibus, 1. Reg. 1. v. 1. melius nos exornare possumus, quàm filia Sion, qui propterea à Deo objurgantur, Esa. 3. v. 18. oculi enim Domini respiciunt fidem, Jer. 5. v. 3. sine quâ impossibile placere Deo, Hebr. 11. v. 6.

Jacob fecit filio Josepho tunicam polymitam, quia eum in senectute genuerat, & præ reliquis filiis diligebat, Gen. 37. v. 3.

Sic nos inde colligamus, quod diligat nos Deus, quia nos induit vestimentis salutis, & indumento justitiæ operuit, in quibus exultare possumus, quasi sponsus Sacerdotali ornatu, & quasi sponsa ornata monilibus suis, Esa. 61. v. 10.

Licet multa sustinenda sint in hoc mundo: confidite Vos mei! merces vestra copiosa erit in cœlis, Matth. 5. v. 12. ubi exuet Deus saccum, Psalm. 30. vers. 12.

& trans-

& transfigurabit corpus humilitatis vestrae configuratum corpori claritatis Christi, Philip. 3. v. 21. ut fulgeatis sicut splendor firmamenti, Dan. 12. v. 3. & sicut

Sol in Regno Patris, Matth. 13. v. 43. Id quod Deus omnibus nobis ex gratia, propter Christum largiri dignetur, Amen.

DOMINICA XXI. POST TRINIT.

Evangelium Joh. 4. v. 47 -- 54.

EXORDIUM.

Tunica hyacinthina summi Pontificis Aaronis olim deorsum per circuitum malis punicis & tintinnabulis aureis ornata fuit: ut audiretur sonitus, quando ingrederetur & egrederetur Sanctuarium, in conspectu Domini, Exod. 28. v. 33. Confer Sir. cap. 45. v. 11.

Sicut igitur totum Sacerdotium Leviticum typus Christi fuit, velut id Epistola ad Hebræos ex ordine dilucidè exposuit: Sic & hæc aurea tintinnabula habent, quod præfigurent.

Aarone ingrediente & egrediente, tintinnabula audiebantur: Ita & Christus, summus N. T. Pontifex, in diebus carnis coram Domino ingressus & egressus est, nec saltem docuit sicut auctoritatem habens, Matth. 7. v. 29. sed & multa præclara miracula edidit, Matth. 11. v. 4. hæc quasi tintinnabula aurea fuerunt, quæ sonitum adedò jucundum ediderunt, ut homines certatim eum insecuti, necessitatem & calamitatem suam ipsi exposuerint, & auxilium atque liberationem impetrarint. Sicut nobis egregium exemplum proponitur in prælecta Pericope in Regio, qui procul dubio & ipse aurea tintinnabula

Servatoris & summi Pontificis hujus audivit, quomodo in nuptiis Canæ Galileæ aquam in vinum commutavit, & Capernaumi varios morbos curaverit: ideo quærit auxilium, ubi inveniri potest, utrum filius suus, qui febri ardente laborabat, & tantum non animam agebat, pristinae sanitati restitui possit.

Nos instituti nostri memores, videbimus

I. *Triplicem Querelam.*

II. *Triplicem Medelam.*

III. *Triplicem Cautelam.*

J. J.

Exegesis.

IN Phrygia duo fontes esse perhibentur, hac natura præditi, ut alter bibentibus sletum, & hinc κλειον, alter risum moveat, & hinc γελων appelletur.

Prælecta Pericope, non dissimilis his fontibus est. Ego, Vos mei! hauriam Vos Eleasarem imitantes, dicite: Inclina hydriam tuam, ut bibam, Gen. 24. v. 14. sic utrumque effectum sentietis.

Imprimis verò causam habemus lacrymandi & querelam repetendi, si spectemus